

Sådan skifter du til europæisk AI, opgave for opgave

Hvilket europæisk værktøj til hvad, hvornår du kan køre modellen selv, og hvad du giver op undervejs.

GUIDE · EUROPÆISK AI · SEPTEMBER 2026

Stefano Vincenti er AI-træner, konsulent og ekstern lektor ved ITU og DIS Copenhagen og co-founder af BotTellMe. Han hjælper nordiske ledelsesteams og fagfolk med at gå fra AI-nysgerrige til konkret, ansvarlig brug.

Følg på LinkedIn

Tilmeld nyhedsbrevet

linkedin.com/in/stefanovincenti · stefanovincenti.substack.com · aitrainer.dk

"Findes der overhovedet europæiske alternativer til ChatGPT?"

Det spørgsmål har jeg svaret på i månedsvis. Nu er svaret ja, og bygget ind i en gratis vejviser, jeg satte online i sidste måned. Så flyttede spørgsmålet sig med det samme. Det nye lyder: "Fint, men hvordan skifter jeg uden at tabe produktivitet?"

Det er det, den her guide handler om. Hvorfor du skulle skifte, tog jeg i den forrige guide. Her er hvordan du gør det i praksis, opgave for opgave, uden at hjulene falder af.

■ 1. SKIFT DET RIGTIGE FØRST

Den dyreste fejl, jeg ser, er at folk river deres tungeste værktøj ud først. De prøver et europæisk alternativ på den ene rigtig svære opgave, opdager at det ikke helt kan det samme, og konkluderer at "europæisk AI ikke er klar".

Vend det om. Start der, hvor forskellen er mindst. Det er den almindelige tekstopgave: mails, referater, udkast, oversættelse, opsummering af dokumenter. Der er gabet i praksis lille. Flyt det først, byg vanen, og lad de tungeste ræsonnerings- og agentopgaver blive på de amerikanske frontier-modeller lidt endnu.

Opgave	Europæisk valg	Forbehold
Tekst	Vibe (tidl. Le Chat, Mistral, Frankrig)	De tungeste ræsonnements- og agentopgaver: amerikanske frontier-modeller er stadig foran
Billeder	FLUX (Black Forest Labs, Freiburg), via Vibe eller selv-hostet	Kategorien er tynd i Europa; FLUX er stort set svaret alene
Kode	Codestral / Mistral Code, Devstral, JetBrains AI	Codestral-vægte under Mistrals ikke-kommercielle licens; kommerciel brug via API
Selv-hostet	Åbne vægte i egen eller europæisk cloud	Du overtager driften: sikkerhed, opdateringer, evaluering, opetid

Tabel 1. Skiftet opgave for opgave. Status pr. september 2026.

■ 2. TEKST: GØR VIBE TIL DIN DAGLIGE ARBEJDSHEST

Vibe (tidligere Le Chat, fra Mistral i Frankrig) er det mest modne europæiske alternativ til ChatGPT og Copilot. Mistral omdøbte Le Chat til Vibe i sommer og gjorde den til mere end en chatbot: en arbejds- og kodeassistent.

Det praktiske: læg de opgaver over, der fylder mest på en almindelig arbejdsdag. Referatet fra mødet. Førsteudkastet til mailen. Oversættelsen. Analysen af en lang PDF. Til det er forskellen fra Copilot lille nok til, at ingen mærker den.

PRINCIP

Til de tungeste ræsonnements-kæder og de mest krævende agent-opgaver er de amerikanske frontier-modeller stadig foran. Sig det højt begge veje, så bliver skiftet troværdigt og foregår med åbne øjne frem for ideologisk.

■ 3. BILLEDER: FLUX, OG VÆR ÆRLIG OM AT KATEGORIEN ER TYND

FLUX fra Black Forest Labs i Freiburg er den europæiske sværvægter på billeder. Du kan bruge den to veje. Den nemme: gennem Vibe, som genererer billeder med FLUX under motorhjælmen. Den suveræne: hent schnell- eller klein-udgaven, der er åben under Apache 2.0, og kør den selv.

Forbeholdet skal med: billedkategorien er tynd i Europa. Ved du det på forhånd, sammenligner du fair. Forventer du et helt europæisk Midjourney-økosystem, bliver du skuffet.

■ 4. KODE: DU HAR ALLEREDE TRE GODE VEJE

- 1. Codestral og Mistral Code** dækker completion og chat direkte i VS Code og JetBrains. Modelvægtene ligger under Mistrals egen ikke-kommercielle licens, mens kommerciel brug går via API.
- 2. Devstral** er åben under Apache 2.0 og kan køre på en kraftig laptop, hvis du vil have en agentisk kode-model helt for dig selv. Jeg har den kørende på min egen maskine.
- 3. JetBrains AI (Tjekket)** er det oplagte skift, hvis I allerede bor i JetBrains-IDE'erne, uden at ændre vaner.

■ 5. KØRER DU MODELLEN SELV, SÅ FORSTÅ HVAD DU KØBER

Det stærkeste suverænitetsskridt er at køre åbne modelvægte i din egen eller en europæisk cloud. Så ligger dine data entydigt under europæisk jurisdiktion.

Men vær skarp på, hvad du reelt har købt. Du har overtaget en drift, du har ikke købt et produkt. Sikkerhed, opdateringer, evaluering og oppetid er nu dit bord. Det er en driftsbeslutning, og den skal bemendes derefter. For organisationer med høje compliance-krav er listen lang: I sidder både som service provider og consumer.

Vil du prøve det på dansk, findes materialet: DanskGPT fra syv.ai i København med åbne vægte, plus åbne forskningsmodeller som Munin (Danish Foundation Models) og SnakModel fra ITU.

■ 6. SÅDAN BRUGER DU VEJVISEREN TIL AT VÆLGE

Hele pointen med at bygge EU AI Picker var at gøre valget til tre spørgsmål i stedet for ti faneblade:

- 1.** Hvad skal du lave? Tekst, billeder eller kode.

2. Hvor vigtigt er det, at data bliver i EU? Rart at have, vigtigt, eller skal kunne køres selv.
3. EU-only, eller er adequacy-lande som Schweiz og UK OK?

EU AI PICKER

Hver klassifikation har en kilde og en verificeringsdato. Ingen login, mobil først, hostet i EU, ingen amerikanske trackers. På dansk og engelsk: aitrainer.dk/eu-picker

■ 7. HVAD DU GØR I DENNE UGE

Du behøver ikke en migreringsplan på tyve sider. Du skal i gang med det, der ikke gør ondt.

1. Vælg én tekstopgave, du laver hver dag, og kør den gennem Vibe en uge.
2. Læg mærke til, hvor forskellen faktisk er, og hvor du kun frygtede, den ville være.
3. Skriv de opgaver ned, hvor et europæisk værktøj i morgen kunne overtage, uden at nogen ville mærke det.

Den liste er kortere, end de fleste tror, og det er der, dit skifte begynder.

■ KILDER

Status og licenser er verificeret mod disse kilder pr. september 2026.

- help.mistral.ai/en/articles/682992-le-chat-is-now-vibe (Le Chat omdøbt til Vibe, juni 2026)
- mistral.ai (Vibe, Codestral, Mistral Code, Devstral; billeder via FLUX)
- bfl.ai/licensing (FLUX schnell/klein under Apache 2.0, Black Forest Labs, Freiburg)
- jetbrains.com/ai (JetBrains AI, Tjekket)
- syv.ai + huggingface.co/syvai (DanskGPT, åbne vægte)
- foundationmodels.dk (Munin) · huggingface.co/NLPnorth (SnakModel, ITU)
- aitrainer.dk/eu-picker (EU AI Picker)

© 2026 Stefano Vincenti · aitrainer.dk · Må deles med kildeangivelse.

Stefano Vincenti

AI-træner, konsulent og ekstern lektor · 20+ år i software og digital transformation · Co-founder af BotTellMe · Ekstern lektor ved ITU og DIS Copenhagen · Partner hos TryZone.

LinkedIn

linkedin.com/in/stefanovinenti

Nyhedsbrev

stefanovinenti.substack.com

Mere

aitrainer.dk · tryzone.dk ·
bottellme.com

Dette er generel praktisk vejledning, ikke juridisk rådgivning eller compliance-rådgivning, og jeg er ikke advokat eller compliance-specialist. Brug det ikke som beslutningsgrundlag på egen hånd. Tag altid jeres egen compliance- eller juridiske afdeling og jeres DPO med på råd, og bekræft datoer og status mod primære kilder (EUR-Lex, Europa-Kommissionen, Datatilsynet). Status pr. september 2026.

Stefano Vincenti · AI, Built Human